

EN
VEJLEDNING
TIL DIG SOM
RÅDGIVER

NÅR DU SKAL TIL AFHØRING I BØRNEHUSET

Denne vejledning beskriver, hvad du som børne- og ungerådgiver i myndighed, kan, bør eller skal gøre før, under og efter en videoafhøring. Den beskriver ligeledes, hvem der har ansvar for hvad undervejs, og hvilke roller de forskellige fagprofessionelle har.

Børnehus Nord

FØR AFHØRINGEN

PLANLÆGNING OG KOORDINERING

Det er vigtigt at få planlagt afhøringsdagen, så den bliver så skånsom som muligt for barnet. Når du ved, at du skal til afhøring i Børnehuset, er det vigtigt, at kommune og politi er i dialog med hinanden med henblik på at få planlagt forløbet af afhøringsdagen. Hvem kører barnet, og er der evt. behov for en madpakke til de børn, der skal ud på en lang køretur? Vær desuden opmærksom på, at du evt. selv kan blive indkaldt som vidne i sagen. Hvis dette kan blive aktuelt, vil du få besked af Politiet.

Orienter dig så vidt muligt i sagen: Hav oplysninger om barnet klar, som politiet kan få brug for til at gennemføre en oplyst videoafhøring bedst muligt. (Oplysning om evt. diagnoser, kognitiv formåen, psykiske tilstand mm).

Du skal sikre dig adgang til en leder i din afdeling på dagen for afhøringen, så du har mulighed for at kunne sparre med en leder i forhold til, hvad der skal ske med barnet efter afhøringen. Skal barnet hjem igen? Hvis ja, hvordan kan der skabes sikkerhed/tryghed? Overvej sagsskridt, hvis det viser sig, at det ikke vurderes sikkert, at barnet returnerer til hjemmet umiddelbart efter afhøringen, herunder er der nogen i netværket, som barnet kender godt og er tryk ved, som barnet kan tage ophold hos?

Sørg for, at du har tilstrækkeligt med tid i din kalender til at tale med barnet og familien efter afhøringen, så der følges bedst muligt op på barnets fortællinger, reaktioner og situation efter afhøringen

Henvis sagen til Børnehuset: Jf. Barnets Lov § 20, skal der træffes afgørelse om børnefaglig undersøgelse, når et barn eller en ung har været udsat for overgreb eller ved mistanke herom. Det fremgår desuden af Barnets Lov § 125, at børnehuset skal benyttes, *”hvis der er indgået et samarbejde med f.eks. Politiet, fordi der foreligger en politianmeldelse, så skal kommunen anvende Børnehuset. Hvis der derimod blot har været drøftelser med politiet eller sundhedsvæsenet, så kan børnehuset anvendes”* (Håndbog om Barnets Lov s. 181-183).

TO TYPER AF AFHØRINGER

Varslede afhøringer, hvor én eller begge forældre i forvejen er orienteret. Politiet tager på hjemmebesøg én af dagene op til afhøringen for at gøre barnet tryk ved videoafhører. I denne type sager vil det oftest være en eller begge forældre, der følger barnet til afhøring, men det kan også være en anden trykshedsperson, som barnet kender godt.

Knibtangsmanøvre, hvor barnet afhentes af politiet eller kommunen i skolen eller i dagtilbuddet på afhøringsdagen og køres direkte til Børnehuset. Barnet er ikke forud adviseret om, at det skal i Børnehuset til afhøring. Forud for afhøring af barnet, orienteres forældrene af politiet via telefon. Praksis er, at forældrene ikke behøver at give samtykke til afhøringen, men at de ikke direkte må modsætte sig, at barnet afhøres. Gør de det, kan politiet vælge at gennemføre afhøringen med en dommer til stede. Dette betegnes som en indenretlig afhøring, som forældrene ikke kan modsætte sig. Barnet bliver i knibtangssager fulgt af en trykshedsperson, som typisk er fra barnets skole/dagtilbud.

HVAD ER EN VIDEOAFHØRING EGENTLIGT?

En videoafhøring er politiets samtale med et barn, når der er mistanke om, at barnet har været vidne til eller selv har været udsat for noget strafbart. Videoafhøringer udføres af politiets særligt uddannede videoafhørere og foregår i Børnehusets særligt indrettede videoafhøringsrum.

Målgruppen for videoafhøringer er i udgangspunktet børn i alderen fra 4-14 år. Politiet kan dog også benytte sig af videoafhøringer, når barnet er over 14 år, hvis Politiet vurderer dette nødvendigt f.eks. som følge af funktionsnedsættelse.

Formålet med en videoafhøring er at sikre en troværdig, sandfærdig, uforbeholden og uhindret forklaring, som videooptages og kan afspilles i retten. Når barnet videoafhøres, skånes det som hovedregel for fysisk at møde i retten og afgive forklaring.

UNDER AFHØRINGEN

MONITORUMMET

Du kommer til at sidde i et monitorrum, hvor du kan følge videoafhøringen live på skærm. Barnet vil som udgangspunkt være alene med videoafhører i afhøringslokalet, men der kan i særlige tilfælde være en tolk eller en tryghedsperson til stede.

Udover dig vil der i monitorrummet sidde følgende:

- Forsvarer(e) for den/de mistænkte
- Bistandsadvokat for barnet
- Politiets sagsbehandler
- Repræsentant fra Børnehuset
- Anklager fra politiets anklagemyndighed

Monitorrummet er et retsligt rum/en fremskudt retssag, og du bør derfor forholde dig tilbageholdende og lade politiet og advokater styre dialogen. Det er f.eks. ikke muligt for dig at bede om at få stillet bestemte spørgsmål til afhøringen. Adspurgt er du dog velkommen til at byde ind med relevante oplysninger samt byde ind ved fælles dialog. Husk i den forbindelse, at muligheden for at udveksle oplysninger efter Barnets Lov § 126 alene gælder mellem Børnehus, Politi og Kommune og IKKE i forhold til forsvarer og bistandsadvokat.

PAUSE I AFHØRINGEN

Undervejs i afhøringen afholdes der typisk en pause, hvor videoafhører går tilbage til monitorrummet og spørger, om der er yderligere spørgsmål til barnet. Du kan evt. blive bedt om at sætte dig sammen med barnet i pausen; dette vil du

være orienteret om af politiet forud for afhøringens begyndelse. Vær opmærksom på, at også pausen optages. Hvis du skal ind til barnet i pausen, må du ikke tale med barnet om "sagen", da dette kan påvirke sagen og potentielt medføre, at sagen ikke kommer videre i det retslige system. I stedet kan du tale med barnet om neutrale emner, spille et spil eller tegne lidt.

DIN ROLLE I MONITORUMMET

Du skal sikre, at barnet ikke lider overlast. Hvis du synes, at barnet lider overlast, skal du gøre opmærksom herpå. (Jf. Bekendtgørelse om kommunens bistand til børn og unge i forbindelse med uden- og indenretlig afhøring, 30. april 2015). Ved tvivl og usikkerhed i forhold hertil kan du altid søge støtte og vejledning hos Børnehusets medarbejder eller barnets bistandsadvokat.

Du har notatpligt til sagen, og dine notater skal registreres i jeres journalsystem, så andre har mulighed for at orientere sig i sagen. Du skal notere barnets udsagn og observationer af adfærd, som kan være relevante for den videre sagsbehandling. Det vil sige udsagn og adfærd, der har betydning for mistanken om overgreb samt øvrige udsagn og adfærd, der kan give anledning til socialfaglig bekymring. Politiet må ikke udlevere materiale fra afhøringen, så dit notat vil være kommunens eneste dokumentation for, hvad der er foregået.

Vær opmærksom på, at notater fra afhøringen bør undtages fra aktindsigt, så længe der foregår en politimæssig efterforskning jf. Forvaltningslovens § 15b.

EFTER AFHØRINGEN

I MONITORUMMET

Umiddelbart efter afhøringen er slut, foregår der som regel en drøftelse mellem politi, anklagemyndighed, bistandsadvokat og forsvarer. Du er som børn- og ungerådgiver ikke en del af denne drøftelse og forlader monitorrummet sammen med repræsentanten fra Børnehuset.

Efterfølgende finder som oftest en kort drøftelse og koordinering sted imellem dig som repræsentant for kommunen, Børnehus og politiets sagsbehandler. Her kan f.eks. aftales, hvem der har den første kontakt til barnets forældre efter afhøringen, hvem der følger op med barnet og hvornår osv.

DIN ROLLE EFTER AFHØRINGEN

- Som oftest er det hensigtsmæssigst, at du har en kort samtale med barnet efter afhøringen bl.a. med det formål at vurdere, hvordan barnet har det efter afhøringen. (Ros og anerkend gerne barnet for dets deltagelse, barnet er oftest under stort psykologisk pres)
- Du skal bidrage til at skabe sikkerhed/tryghed for barnet f.eks. ved at du fysisk følger barnet hjem. Du skal sikre dig at barnet bliver taget omsorgsfuldt imod af sine forældre, når det kommer hjem.

Dette gør sig særligt gældende i de sager, hvor barnet har vidnet mod sine forældre. I de situationer befinder barnet sig typisk i en loyalitetskonflikt, hvor det på forskellig vis kan være i klemme og opleve et stort psykisk pres.

- Fortæl barnet og omsorgspersoner, at hvis der hos barnet dukker spørgsmål op efter afhøringen kan du som rådgiver kontaktes eller politiets sagsbehandler. Ligeledes oplyses omsorgspersonerne om, at de ikke bør udspørge barnet efter afhøringen, men naturligvis skal være opmærksom på barnets reaktioner og adfærd efter afhøringen og lytte, hvis barnet uopfordret fortæller herom.
- Hav en opmærksomhed på barnets forældre. Hele familien kan være bragt i krise. Er der én i familiens netværk, som kan hjælpe familien, eller er der behov for krisesamtale med personale fra Børnehuset?
- Hvis der er tvivl/bekymring for barnets sikkerhed som følge af videoafhøringen, kan det anbefales at drøfte situationen med børnehusets repræsentant samt at kontakte din leder med henblik på afklaring af evt. videre foranstaltninger.

Hvis du er det mindste i tvivl, så tag endelig fat i Børnehuset. Vi vil altid gerne hjælpe.

Børnehus Nord